

Komplex függvénytan 2.zh, 2021. december 08.

Megoldások

III. matematikus, 2021 ősz.

- Megoldás:** $g(z) = f(1/z)$ függvénynek 0-ban izolált szingularitása van. Mivel f korlátos, ezért g is. Tanult tétel miatt, ezért g szingularitása megszüntethető. Mivel $g(1/n) = f(n) = 0$, $n = 2, 3, \dots$ ezért az unicitási tétel miatt $g \equiv 0$, tehát $f \equiv 0$.
- Megoldás:** Az adatok alapján az f függvénynek az 1 pont egy pontozott környezetében vett Laurent sorának első tagja $1/(z-1)$. Tehát a $g = f - 1/(z-1)$ függvény holomorf a $\{|z| < 2\}$ kettő sugarú körlapon. Ezen a körlapon a g függvény hatványsorfejtése legyen:

$$g(z) = \sum_{j=0}^{\infty} b_j z^j$$

Speciálisan ez a sor konvergens a $z = 1$ pontban. Tehát $b_j \rightarrow 0$, ha $j \rightarrow \infty$. Ugyanakkor a $\{z \in \mathbb{C} : |z| < 1\}$ körlapon

$$g(z) = \sum_{j=0}^{\infty} b_j z^j = f(z) + \frac{1}{1-z} = \sum_{j=0}^{\infty} (a_j + 1) z^j$$

Tehát $b_j = a_j + 1$. Ezért

$$\lim_{j \rightarrow \infty} a_j = -1.$$

- Megoldás:** $\sin z$ -nek egyszeres nullahelye van 0-ban, mert $(\sin)'(0) = \cos(0) = 1$. Ezért $1/\sin z$ -nek elsőrendű pólusa van. $1/z$ -nek szintén elsőrendű pólusa van, 1 reziduummal. Ezért f -nek legfeljebb elsőrendű pólusa lehet. Ismert formula alapján $1/\sin z$ -nek a reziduuma 0-ban: $1/\cos 0 = 1$, tehát a 0-beli reziduum $1 - 1 = 0$. Így f -nek megszüntethető szingularitása van 0-ban.
- Megoldás:** A tartomány egy holdacska a felső félsíkban. A határoló körvonalak 45-fokos szöget zárnak be, a metszéspontjaik a $(-1, 0)$ és az $(1, 0)$ pontok.

$$f(z) = \left[i \left(\frac{1}{z+1} - \frac{1}{2} \right) \right]^4$$

- Megoldás:** A reziduum formula alapján az integrál a belső szinguláris pontokban vett reziduumok összege, szorozva $2\pi i$ -vel. A szinguláris helyek: $0, \pm 1$. 0-ban másodrendű pólus van, ± 1 -ben pedig elsőrendű pólus.

$$f(z) = \frac{e^z}{z^2(1-z^2)} = \frac{e^z/(z^2(1+z))}{(1-z)} = \frac{e^z/(z^2(1-z))}{(1+z)}$$

Mutatja, hogy $\text{rez}_1 = -\frac{e}{2}$, $\text{rez}_{-1} = \frac{e^{-1}}{2}$.

Reziduum a nullában: a deriváltra vonatkozó Cauchy formula alapján: a $\frac{e^z}{1-z^2}$ tört deriváltja a nullában, azaz 1. Tehát az integrál értéke: $i\pi(2 - e + 1/e)$.

- Megoldás:** A Young tétel alapján $\Delta \frac{\partial}{\partial x} = \frac{\partial}{\partial x} \Delta$. Ezért a $v = \frac{\partial u}{\partial x}$ függvény is harmonikus. A sík egyszerűen összefüggő, ezért van olyan $f \in \mathcal{O}(\mathbb{C})$ függvény, hogy $\text{Re} f = v$. $|f| \geq |v| \geq 5$ miatt az $1/f$ függvény egy korlátos, holomorf függvény a komplex síkon. Liouville tétele szerint tehát $1/f$ konstans, így f is konstans, ezért v is konstans. $v = c \geq 5$. Tehát $u(x, y) = cx + h(y)$ alakú. Mivel u harmonikus, ezért $h'' \equiv 0$, vagyis $h(y) = ay + b$ alakú. Így $u(x, y) = cx + ay + b$, ahol a, b, c valós számok, és $c \geq 5$.
- Megoldás:** $f_0(z) = -2z$, $f_1(z) = \cos z - 2z$. f_1 gyökhelyeinek számát keressük az egységkörlapon. Rouché tételét szeretnénk alkalmazni. Ha $|z| = 1$, akkor $(z = x + iy)$

$$|f_1(z) - f_0(z)| = |\cos z| = \left| \frac{e^{iz} + e^{-iz}}{2} \right| \leq \frac{|e^{iz}| + |e^{-iz}|}{2} = \frac{e^{-y} + e^y}{2} \leq 2.$$

Az utolsó egyenlőtlenség a $|z| = 1$ miatt az y -ra érvényes $-1 \leq y \leq 1$ becslés következménye. De ez utóbbi egyenlőtlenségben csak akkor lehetne egyenlőség, ha $y = 0$, ami $z = \pm 1$ -et jelentené. Azonban $|f_0(\pm 1)| = 2$, $f_1(z) - f_0(z) = \cos z$, tehát $|(f_1 - f_0)(\pm 1)| = |\cos 1| < 2$. Tehát minden $|z| = 1$ esetén a Rouché tételhez szükséges $|f_1(z) - f_0(z)| < |f_0(z)|$ feltétel teljesül. Így f_1 -nek annyi gyöke lesz, mint f_0 -nak, azaz 1 darab.